

Det foreslås endvidere, at underretning af Folketingets formand kan udsættes, hvor de hensyn, der er nævnt i retsplejelovens § 729 c, stk. 1, om fravigelse af reglerne om forsvarerens adgang til aktindsigt gør det påkrævet. Det drejer sig om hensyn til fremmede magter, statens sikkerhed, sagens opklaring, tredjemands liv eller helbred, efterforskning af en anden verserende sag om en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, eller som udgør en forsættelig overtrædelse af straffelovens kapitler 12 eller 13, eller beskyttelse af fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder. I de situationer, hvor disse tungtvejende hensyn gør det påkrævet, kan underretning af Folketingets formand således udsættes. Det betyder, at der ikke skal ske underretning, så længe f.eks. hensynet til tredjemands liv eller helbred gør det påkrævet, at der ikke videregives oplysninger fra sagen. Dette kan i nogle tilfælde betyde, at der ikke på noget tidspunkt kan ske underretning. Det forudsættes, at der sker underretning af Folketingets formand, så snart de pågældende hensyn ikke længere gør sig gældende.

5. Europarådets anbefalinger

Europarådets Ministerkomité vedtog den 6. oktober 2000 en rekommandation om anklagemyndighedens rolle i det strafferetlige system (Recommendation 2000(19)).

Rekommandationen indeholder en række grundlæggende anbefalinger om anklagemyndighedens organisation og anklagernes stilling samt bl.a. om anklagemyndighedens forhold til den udøvende og lovgivende magt.

I rekommandationens pkt. 13 opregnes visse foranstaltninger, som staterne bør tage, når anklagemyndigheden er en del af eller underordnet regeringen. Det anbefales, at:

- a) karakteren af og området for regeringens beføjelser i forhold til anklagemyndigheden er fastsat ved lov,
- b) regeringen udøver sine beføjelser på en gennemsigtig måde og i overensstemmelse med internationale traktater, national lovgivning og generelle retsprincipper,
- c) hvor regeringen giver generelle instrukser, skal disse være skriftlige og skal offentliggøres på tilstrækkelig vis,

- d) hvor regeringen har beføjelse til at give instruktioner om retsforfølgning i en konkret sag, skal sådanne
 - indeholde tilstrækkelige garantier for, at gennemsigtighed og retfærdighed respekteres i overensstemmelse med national lovgivning. Regeringen skal i givet fald f.eks.:
 - søge forudgående skriftligt råd enten fra den kompetente anklager eller fra anklagemyndigheden,
 - behørigt forklare dens skriftlige instruktioner, særligt når disse afviger fra anklagemyndighedens råd, og fremsende dem gennem de hierarkiske kanaler,
 - forud for retssagen sikre, at anklagemyndighedens råd og regeringens instruktioner indgår i sagsakterne, således at andre parter kan gøre sig bekendt hermed og kommentere det.
- e) anklagerne er frie til at forelægge juridiske argumenter efter eget valg for retten, selv hvor de har en forpligtelse til skriftligt at reflektere de modtagne instruktioner,
- f) instruktioner om ikke at retsforfølge i en konkret sag burde, i princippet, være forbudt. Er det ikke tilfældet, må sådanne instruktioner være exceptiionelle og må underlægges ikke alene kravene i d) og e), men også en passende særlig kontrol, særligt med henblik på at garantere gennemsigtighed.

Som anført ovenfor er justitsministrene efter fast praksis yderst tilbageholdende med at anvende beføjelsen til at gribe ind i konkrete straffesager.

Med lovforslaget etableres en ordning med mere åbenhed og gennemsigtighed. Den foreslåede ordning er i overensstemmelse med Europarådets anbefalinger.

6. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning. Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.